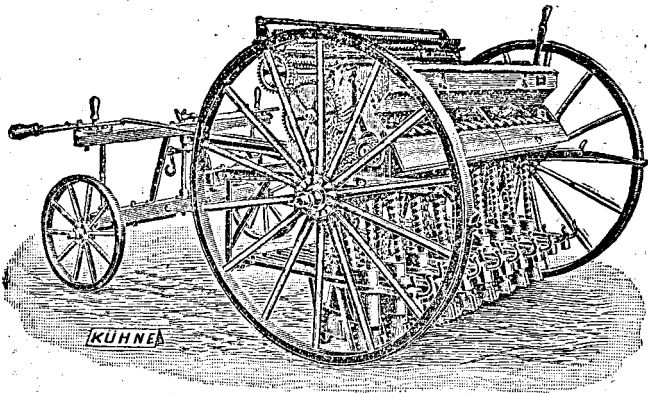

ERDÉLYI GAZDA

XLVI. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1914. SZEPTEMBER 27.

39. SZÁM.

Elsőrendű egy és többvasu ekéket, 6-és 8-vasu kultivátorokat, tárcsásboronákat, továbbá hirneves „Mosoni Drill” és „Vera II” sorvetőgépeket, sorbetrágyázó új „Royal Drill” kombinált vetőgépeket, rostákat, konkolyozókat és szüretelő eszközöket szállit:

„KÜHNE” mezőgazd. gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest.

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

2012

MINDEN GAZDA Cluj / Central University Library Cluj

érdeke, hogy összes **gép- és motor** szükségleteinek beszerzésekor

az **E. K. A. R. T.**

Motor-, Gép- és Ipartelepek berendezési osztályától
kérjen ajánlatot.

I g a z g a t ó s á g:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

Telefon: 827. sz.

Távirati cím: "EKART"

NAGY JAVITÓMŰHELY

mindenféle rendszerű gépek javítására.

3033

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére a legkülönbözőbb módok szerint, előnyös feltételek mellett.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hásszer részesültek az üzlet-eredményből, közgyűlési határozat értelmében díjviszatértésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselői közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulása	2,527.980.-	K
Tartalékok	3,357.603.-	"
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett tűzkárokból	10,740.000.-	"
jégkárokból	5,042.000.-	"
Biztosított érték tízben 1912. évben	800,000.000.-	"
jéghen 1912. évben	63 000.000.-	"
Életbiztosítási állománya	15,240 080.-	"
A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a		

GONDVISBLÉS Országos Központi Segélyező Társulat

utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiadásra (önálló itás) segélybiztosítások eszközöltemek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden közösségekben önálló helyi csoportok szervezhetők játékos célú működésével. Tájékoztatót késséggel küldi bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz.

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert

PISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.

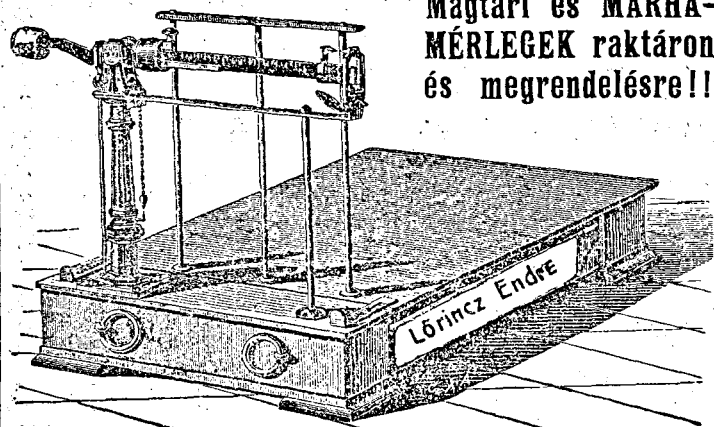
Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-Intézet. Kérjen ajánlatot

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGGÉSZITŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.

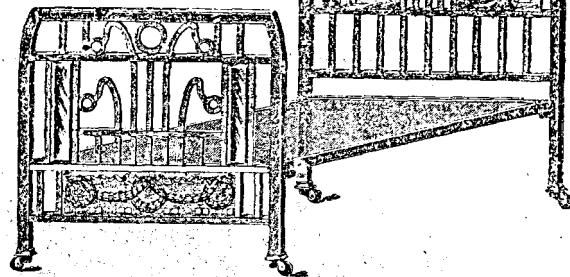
3111

Magtári és MARHAMÉRLEGEK raktáron és megrendelésre!!

ELVÁLLAL:

Vas és fémből előállítható szakmájába vágó minden munkát. Kórházak, szállodák, gazdaságok, istállók, tehenészetek stb. fa, vagy fémbutorral való berendezését. Folyósó, lépcső és sirrácok készítését. Gazdasági és kerti kerítéseket Kerti butorokat és sátrakat. Réz- és vaságyakat és butorokat, stb.

Költségvetéseket és rajzokat kívánataira díjtalanul ad
Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak!
Szakszerű tökéletes munka!

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK!

A KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénztintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjal 1.302692 korona 10 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.
Váltóüzlete: Ugyanott.
Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.
Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

2004

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kamatozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámitol váltókat bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10-50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratl. Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra. Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva. Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Buzát-, zabot- és burgonyát vesz

készpénzért — 100 q.-tól bármily mennyiségig az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvártt, Attila-utca 10. szám.

Mintázott (fél kg.) ajánlatok sürgősen beküldendők!

3098

Nagyobb gazdaság
vezetésére vállalkozik

a háboru tartamára
— esetleg állandóan —
gyakorlott gazda,
ki jogvégeztséggel is bír.

Cim a kiadóhivatalban.

3138

Hatása biztos
Páratlan
a maga nemében!

Ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa

festékgyárak 2767 IV.
BUDAPEST, VII., Örnagy-utca 4.

12 éve gazdaságokban működő és jelenleg is alkamzasban levő nős
gépész
október hó elsejére állást keres.
Cim a kiadóban.

3136

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
◇ A LAP TELEFON SZÁMA: 158 ◇

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Háboru a gazdasági téren	407
A keleti marhavész veszedelme Oroszország felől	407
Kormányintézkedések	408
Vegyes közlemények	408
Hirdetések.	

Háboru a gazdasági téren.

Aki visszacmlékezik azokra a vámpolitikai küzdelmekre, amelyek időről időre forrongásba szokták hozni az egyes országokat, az tudhatja, hogy béke idején is vannak izgalmas események. A jobb megélhetési viszonyokért való küzdelem, hogy ha nem is jár véres csete-patékkal, minden körülmények között figyelemre méltó, mert hiszen ezekben a küzdelmekben leginkább az *öntudat* dolgozik, saját gyengeségünk, vagy erőnk öntudata. Ha ez az öntudat cserben hagy, akkor elveszett a hadjáratunk. Ha könnyelműen kiszolgáltatjuk saját erősségünket, akkor az ellenség 42 centiméteres kaliberű mészárosokból szórja ránk a pusztító srappel vagy gránátot brüsszeli csipke, vagy angol szövet alakjában, holott mi csak olcsó cukorral és még olcsóbb nyestertermékekkel védekezhetünk a gyártási rafinéria mesterművei ellen.

Ne becsüljük le tehát azt a jelszót, amelyik arra hív fel bennünket, hogy jövőben fokozottabb mértékben védekezzünk a velünk ellenséges lábbon álló országok beözönlő termékei ellen. Vessünk egy pillantást a külkereskedelmi mérlegünkre s szinte elremitó, hogy mennyi pénzzel adózzunk évek hosszú során át azoknak az országoknak, különböző ipari és más egyéb termékekért, amelyek nekünk hadat üzentek. Sok-sok millióra rúg ez a nemzeti vérvesztés és sajnos, a vérvesztés leginkább eseten okozta a szükségesség, a legtöbbször az emberi hiúság volt az előidézője, az idegeknek és a szervezetnek az a túlfeszültsége, amely beteggé sorvasztja magát, ha valamely portéka nem angol származású, vagy nem brüsszeli és párisi eredetű.

A Dunaparton napsétájukat végző *nyeglék* valódi külföldi származású ruházata, lelkes honleányaink párisi és angol műtermekből kikerült drága pénzen megfizetett divatcikkek járullak leginkább ahhoz, hogy ebből az országból milliók vándoroltak idegenbe, holott, ha az ország minden egyes lakójában meg volna az a sokat emlegetett puritán szellem, akkor a hiúság kielégítésére elpazarolt cikkek ára ma a nemzeti vagyont, a nemzeti tartalékot gyarapíthatná.

Még veszedelmesebb ránk nézve a külföldről importált szellem, amely valósággal tunyává tesz bennünket és fokozatosan levetkőzteti régi hagyományos erkölcsünket. Nemcsak nevetséges, de egyúttal szomorú látvány is az Isten hátamögötti falvakban látni a jegyző kisasszonyt a legnagyobb sár közepette olyan szabásu ruhában lépkedni, amilyenben a párisi körutak félvilági hölgyei parádézhatnak. Szegény teremtés lépni sem tud új szabásu ruhájában, de azért felveszi, mert *divat* s lehet, hogy a szövet becsületes cseh gyártmány, de a szellem, amely a ruhát alkotta francia, vagyis ránk nézve idegen és ellenséges, a becsületes magyar felfogással és természettel, amely gyűlöli a mozgásban való korlátozottságot, homlokegyenest ellenkező.

Ne feledjük el azt, hogy a külföldi cikkekkel együtt a külföldi szellemet, gondolkodásmódot, legkivált az elpuhultságot plántáljuk be a haza földjébe. Van-e erre szükségünk? Van-e szükségünk arra, hogy a mostani háboruban az elpuhultságunk verjen meg bennünket, vagy ha mondjuk testileg meg is van bennünk az ősi virtus, van-e szükség arra, hogy jövőben azért legyünk minden közigazdasági háboruban vesztesek, mert milliókat és milliókat áldozunk olyan nemzeteknek, amelyek bennünket ma is ázsiai színvonaluaknak tartanak.

Itt a legfőbb ideje tehát annak, hogy a háborút izenjük meg gazdasági téren is azoknak az országoknak, amelyek velünk ellenséges viszonyban vannak. Sokat harcoltunk a szerb marha és disznó ellen, mert tudtuk, hogy Szerbiából a

marhával és disznóval egyetemben csak a dögvész kerülhet hozzánk. Ki kell terjeszteni ezt a harcot nyugat felé is, onnan az erkölcsi dögvésznek lehellese csapódik már felénk. Az a ravasz kalmárszellem, az izlésnek az a mesterkéltége, amelyik két nyugati országból a kultúra álarcja alatt az egész világra kiterjesztette csápjait, nagyon erősen behálózott minket is és szipolyozta életerőnket. Itt van a legfőbb ideje, hogy e polypkarok ölelését lefejtsük magunkról. Legyünk tudatában annak, hogy szorgalommal, kitartással mi is eljuthatunk a gazdasági fejlettség olyan magas színvonalára, amilyen a nyugati állítólagos kultúrnemzeteké. Addig azonban, míg idáig eljutunk, legyünk puritánok és kissé igényelműsebbek.

A keleti marhavész veszedelme Oroszország felől.

Közvetlenül a keleti marhavésznek Bulgáriában megállapított kiterjedése után a földművelésügyi miniszter felhívta a hatóságok figyelmét a behurcolás veszedelmére és megadta a kellő utasításokat e betegség gyanújára utaló jelenségek felmerülése esetén követendő eljárásra. A kiterjedt háboru tetemesen fokozta a keleti marhavész behurcolásának a veszedelmét s most már nemcsak a balkáni államok, hanem e betegséggel szintén fertőzött Oroszország felől is fenyeget ez a betegség.

Tekintettel a kiszámíthatlan károokra, melyek az országot érnék a keleti marhavész behurcolásával, Ghillány báró földművelésügyi miniszter legújabb kiadott rendeletével újból felhívja a közigazgatás összes első tisztviselőinek figyelmét a fenyegető veszélyre. Rendeletben kötelezi a miniszter az alispánokat, a polgármestereket, hogy a legkiterjedtebb módon figyelmeztessék az állatbirtokosokat, a husvizsgálókat, mészárosokat, pásztorokat és mindazokat, akik állatok gondozásával, vagy felügyeletével vannak megbízva, hogy az állatok megbetegedését és elhullását a legkisebb késedelem nélkül je-

Mezőgazdák ZUHATÁG KUTJA.

Serleges rendszer cső és gummi nélkül.

Minden eddigi rendszert fölülmul

ŐSZI GAZDASÁGI SZÜKSÉGLETEK BESZERZÉSE!

A szüreti idény és az őszi vetési munkálatok közeledtével ajánlunk: különböző kivitelű borsajtókat, szőlőzuzókat, bogyzókat, borszivattyúkat, boroshordókat, must- és bormérőket és mindennemű más szüretelési eszközöket, az összes gazdasági vető- és virágmagvakat, szuperfoszfátot, Thomassalakot, kálit és egyéb műtrágyákat, ekéket, tárcsásboronákat, kultivátorokat, vetőgépeket, rostákat és konkolyozókat.

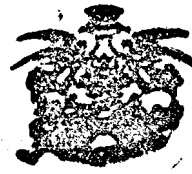
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálóingek és kabátok. Fiu- és leánykaféhrnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc-utca 3. szám.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint minoenféle ágyszakaszterűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon ebédlő és futószőnyeg gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

lentsék be a községi előljárásának. Akik ezt a bejelentést elmulasztják, azok nemcsak a keleti marhavészben betegnek talált szarvasmarháik után veszítik el az állami kártalanítást, hanem szigorúan meg is lesznek büntetve.

A községi előljárások, a helyhatósági állatorvosok utasítandók, hogy a keleti marhavész gyanúja esetén sürgősen járjanak el. Külön felhivattak a határszéli törvényhatóságok, hogy a határszéli állatforgalmat a legéberebben ellenőriztessék, vegyék elejét az állatesempészetnek. A betegség felismerésének megkönnyítése céljából a miniszter megkötötte a hatóságoknak dr. Hutyra Ferencnek a keleti marhavészről írott munkáját, amelyet az állatorvosok között szét kell osztani. A gazdatársadalmi szervezeteket szintén felkéri a miniszter, hogy hatáskörükben minden lehető kövesse el a gazdaközönség felvilágosítására, a bejelentések pontos megtételére, valamint ennek az elmulasztásából származható nagy veszedelmekre.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Pályázati hirdetés. A kishéri m. kir. tejmunkásképző-iskola a folyó évi november hó 1-én kezdődő egy éves tanfolyamára 8 (nyolc) ösztöndíjas tanulót fog felvenni.

A tanulók ingyenes ellátásban, ételmezésben, ezen kívül kisebb kiadások fedezésére 6 (hat) korona munkadíjban részesülnek.

A felvételi feltételeket a nagyméltósági m. kir. földmivelésügyi miniszter az 1903. évi 13836. szám alatt kelt rendeletével kiadott szabályzat a következőkben állapítja meg:

a) a betöltött 17 éves életkor, mely keresztlevéllel igazolandó;

b) erős, egészséges testalkat, mely orvosi bizonyítvánnyal igazolandó;

c) elemi iskolai bizonyítvány annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól tud írni, olvasni és a négy alapműveléssel számolni;

d) kiskorúság esetén írásbeli nyilatkozat kívánatik a belépni óhajtó szüleitől, esetleg annak gyámjától arról, hogy a folyamodó felvételébe beleegyezik, hogy a tanfolyam tartama alatt a tanulót az iskolában esetleg teljesítendő fizetéseket magára vállalja;

e) a magyar nyelv bírása;

f) kifogástalan előélet, mely hatósági erkölcsi bizonyítvány által igazolandó;

g) himlőoltási bizonyítvány;

h) minden tanuló, ki a tanfolyamra felvételt, köteles munka- és ünneplő ruházaton kívül két törülközőt és hat darab mellig érő fehér vászonkötényt, 12 db. zsebkendőt, 6 pár lábravalót, hat inget és hat pár kapcát magával hozni;

i) kötelező nyilatkozat arról, hogy a folyamodó megszakítás nélkül fentnevezett iskolánál egy évet fog eltölteni.

A felvételnél kiszolgált katonák, továbbá azok, kik természetben, esetleg tejjgazdaságban már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek.

Akik magukat ezen tanfolyamra felvételt kívánják, egy koronás bélyeggel ellátott és a felvételi feltételekben említett bizonyítványokkal felszerelt, sajátkezűleg írt s a kishéri m. kir. ménesbirtok igazgatóságához címzett folyamodásukat legkésőbb *folyó évi október 1-ig* az alólírt iskola vezetőségéhez nyújtásuk be.

Kishéren, 1914. évi augusztus 27-én.

A kishéri m. kir. tejmunkásképző-iskola vezetősége.

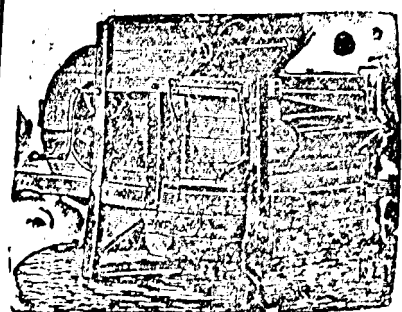
VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **A mezőgazdasági helyzet Udvarhelyvármegyében.** (Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület jelentése.) Aratás és cséplés rendes lefolyása, munkáshiány egyes esetektől eltekintve nem tapasztalható. Az őszi gabona terméseredménye megfelelt a legutolsó hivatalos becslésnek, a tavasziaké a zab és árpa nem, mert a hihetetlen mértékben elszaporodott mezei pocok 30—70 százalékos kárt okozott a már érni kezdő gabonában. A vármegye gabonatermése normális években sem fedezi a szükségletet, behozatal szükséges kenyérmakvakban búzában, árpában, kukoricában. Kis eladás mellett a buza ára 33—35 korona, rozs 25—28 korona, kukorica 23—25 korona. Eladó marha van elég, de ár nincs. A kartellben állott kereskedők és mézárások az itthon maradt asszonyoktól hihetetlen olcsó áron szedik össze egy a vágó, mint a gazdasági célokra való marhát. Csak a sertésnek van magas ára, felhízott sertésért élő sulyban fizet a mézárás 1—1.10 K-át, csak hogy ilyen alig van. Vágó juh nincs. Az alacsony marha és takarmány-árakra való tekintettel az egyesület kéréssel fordult a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a vágómarhát és

a takarmányt az egyesület közvetítésével a gazdától közvetlenül szerezze be a hatóság. Az őszi vetések el vannak maradva, részint a szárazság miatt, részint pedig azért, mert az igáslovak legnagyobb részét lefoglalták a hadsereg részére, a munkabíró férfiak nagyrészt behivatottak.

— **Nehézségek az őszi borok szállításának lebonyolítása körül.** Az ország néhány borvidékén már megindult a szüret és előreláthatólag az idén mindenütt előbb lesz befejezve. Nagy aggodalommal tölti el azonban úgy a szőlőtermelőket, mint a borkereskedőket, hogy az államvasutak nemcsak a must és bor szállítást tagadja meg, hanem az üres hordókat sem akarja szállításra elfogadni. Ez utóbbi körülmény annál súlyosabban esik latba, mert néhány vidéken, hol megszokták a gazdák, hogy mustjokat a vevők hordóiba szűrjék, megfelelő számú edény sincsen az új bor befogadására. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete ennél fogva sürgős beadványt intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy utasítsa az államvasutakat, miszerint üres boros hordókat korlátlan mennyiségben, mustot és bort pedig minden borvidéken legalább a szüret idején szállításra elfogadjanak. Tekintettel arra, hogy előreláthatólag hidegebb idők beálltával a katonaságnak tetemes mennyiségű óborra lesz szüksége, melynek ára természetesen lényegesen emelkednék, ha a kereskedők készleteiket új borral ki nem egészíthetik.

— **A gazdák és a hadseregszállítás.** A Szegedi Gazdasági Egyesület a honvédelmi miniszterhez intézett felterjesztésében arról panaszkodik, hogy a hadseregnek vágó marhával való ellátásánál a kispasztorokat és azok szervezeteit mellőzik. Pedig a kispasztorok hadbavonulása következtében hiányozván a jószággonдозó, a kispasztorokban a rendesnél több vágó marha van eladó s nagyon sok kispasztoros a szükség is rákényszerít, hogy marháján tudjon. Ennek a mellőzésnek az a következménye, hogy az ügynökök a kispasztorától csekély áron összevásárolják a vágómarhát és a polgári hadsereg messze meghaladó nyereséggel adják el a hadseregnek. Megállapítja a felterjesztés, hogy az egyes gazdasági egyesületek igen nagy szállítóképességgel tudnának kifejteni s ezen szervezetek útján az egész vágómarha szükséglet fedezhető volna, amiért is felkéri az egyesület a minisztert, hogy a csapatellátó közönséget utasítsa arra, hogy a vágómarhaszükségletet a gazdasági egyesületek út-

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb eredeti „KALMAR” rostát

szíveskedjék **árjegyzéket** kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

2006

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely
Vezérképviselő: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége Budapest, V., Váci-körut 32.

ján szerezzék be. A földművelésügyi minisztert pedig az egyesület arra kéri, hogy hasson oda, hogy a hadsereg borszükséglete közvetlenül a gazdáktól szerzesse be a gazdasági egyesületek és a borsértékesítő szövetkezetek útján.

— **A saazi komlópiacról** jelenti az O. M. G. E. megbízottja: Tartósan kedvező időjárás mellett a komlószedés mindenütt befejeződött. Az ideai komló minőségileg simazöld-színű, egészséges, rendez nagyságu és súlyra teljesen megfelelő. A mennyiségre vonatkozólag egyelőre csakis a saazi vidék terméséről lehet szó, amelyet 190.000 mázsára becsülnék, a többi belföldi komlótermő vidék és idegen ország termésének a becslése már azért sem volna megbízható, mert éppen a fontos komlóterületek: Galicia, Elzász-Lotharingia, Franciaország, Belgium és Oroszország a háboru miatt ideai termését nem takaríthatta be. Ugy a saazi, mint a nürnbergi piac forgalma élénk, noha a külföldre való kivitel ez idő szerint teljesen szünetel és így vévőkül csak belföldi és németországi kereskedők jelentenek. A saazi piac árjegyzése: elsőrendű és szemelvényáru 95—106 K, jó középminőségű 85—95 K és középminőségű 80—85 K. Idegen áruk a közlekedési nehézségek miatt nem érkezhettek és így ezekben forgalom és árjegyzés nincs. Az irányzat általában nyugodt, tartott árak mellett.

A Dr. Borovszky-féle szagosított

BOROLIN

a világ legjobb és leghatásosabb házi-szere. A *Borolin* a fájdalmakat azonnal megszünteti.

Megrendelhető a **Borolingyárban**
Budapest, II., Margitrapart 45. sz.
Próbaüveg 50 fillér.

2762

— **A Németországgal való vámunió és a gazdák.** A tengerentuli verseny felépítésével egyidejűleg a középeurópai vámunió eszméje is felmerült s amint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapja, a Köztársaság, megállapítja, nálunk igen sok hívet toborozott. A kívánatos közeledés helyett azonban inkább távolodtak egymástól az államok s a vámok emelésével áthidalhatatlan szakadékok támadtak még oly két politikailag és gazdaságilag barátságos állam között is, mint Németország és a monarchia. A tengerentuli verseny enyhülésével jóformán feledésbe ment a vámunió eszméje is s szokatlanul hat, hogy éppen a mai harci zajban egy olyan helyről hangoztatják a Németországgal való vámunió szükségességét, a honnan az legkevésbé volt várható. Sylveszter dr., az osztrák képviselőház elnöke tört lándzsát a Németországgal való vámunió eszméje mellett, különösen kiemelve annak előnyeit az osztrák ipar szempontjából, aki a legérelmesebben tiltakozott mindig a múltban az eszme gyakorlati kivitele ellen. Ezeknek előrebocsátása után így folytatja a gazdák lapja: Nem alkalmas az idő arra, hogy egy ilyen nagyhorderejű kérdés taglalásába bocsátkozzunk. Bár a legnagyobb bizalommal tekintünk a jövő

alakulása elé, bár mezőgazdasági nézőpontból kívánatos volna egy ilyen vámunió, vannak azonban más szempontok is, amelyek e kérdés eldöntésénél mérlegelendők s általában igen korainak, sőt taktikai szempontból elhibázottnak tartjuk a részünkről való beharangozást. — Egy ily akció szívesen látnánk a németek részéről, de ha mi indítjuk meg azt s ott visszautasításra talál, akkor a küszöbön álló kereskedelmi szerződéses tárgyalásoknál csak megnehezítjük a mi helyzetünket, mert Németországra való utaltságunkat áruljuk el felesleges mértékben és módon. Várjunk tehát türelemmel, mert az id őnéha amugy is nagy dolgokat érlel, melyeket senki sem láthat előre.

— **Komlótermés és áralakulás.** Abraham Lajost, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület megbízta, hogy a jelentékenyebb külföldi komlótermelő államok ezévi termés kilátásai, az ezzel összefüggő áralakulás és az utóbbi években tetemesen megnövekedett magyar komlótermelés részére elhelyezkedési piacok felől tájékoztatást szerezzen. A megbízott tanulmányutját a háboru kitörése miatt nem fejezhette be és így csak hézagos jelentést tehetett, amely megállapítja első sorban, hogy a háboru miatt még az olyan komlópiaci világközpontokon, mint Nürnberg és Saaz sem tudják, hogy az ideai komlópiaci viszonyok hogyan fognak kialakulni. Mindenestre feltehető, hogy a világháboru következtében Németország, Belgium, Oroszország és Galicia több komlótermő vidéke károsodást szenvedett és bizonyára sok helyen a komló leszedése is elmaradt. A külföldi termés kilátások után ítélve, valószínű, hogy a folyó évi komló világtermés, dacára annak, hogy a régi készletek csaknem teljesen elfogytak, a világ komlószükségletét egészen fedezni fogják. Ez annyival is inkább valószínű, mert a sörfogyasztás már a háboru kitörése előtt hanyatló irányzatot mutatott.

Több sörgyár megszűnt, igen sok kénytelen volt üzemét csökkenteni, a háboru pedig megcsökkenti a sörfogyasztást és így a helyzet még kedvezőtlenebbé válik. Ennek következtében az ideai komlótermés hamarosan alig értékesíthető. Így el kell készülni a komlótermesztőknek arra, hogy az ideai termést a jobb idők beálláig saját raktáraikban lesznek kénytelenek megőrizni.

— **A háboru és a halászat s a városok ellátása hallal.** Az Országos Halászati Egyesület a hatóságok, a termelők és a kereskedők bevonásával értekezletet hívott össze, amely behatóan foglalkozott azokkal a módokkal, amelyek mellett a háboruban a halászati termelés és értékesítés, valamint ennek a cikknek a közfogyasztásba való bevitele miként volna biztosítható. Általánosan hangoztatott közös óhajként nyert kifejezést az, hogy az ideai jónak ígérkező haltermés mellett a múltban kihasznált fogyasztási kör a lehetőleg teljes mértékben fenntartassék most is s az ahhoz való hozzáférhetőség is lehetővé tétessék a szállításnál esetleg előálló nehézségek leküzdésével. Erre kilátást nyújt az, hogy a kormányhatóság más élelmiszertermelési ágánál is a legelőkelényebben sietett az érdekeltek támogatására. Fontosnak jelezte az érte-

kezet, hogy jelentékenyebb halpiacaink megfelelő berendezéssel láttassanak el a fogyasztásra szállított halmennyiség megfelelő kezelhetése céljából. Közönségtől nyilvánult, hogy e tekintetben a székelyfőváros járjon elől jó példával, mert Budapest halaspiacai tekintetében igen sok a kívánni való. Mint legsürgősebb teendőt jelölte meg az értekezlet, hogy a nyílt piacok sátoroszerű halárusító helylyel, vízvezetékekkel, kisebb medencével láttassanak el és a főváros ellenőriztesse az ott árusított anyagot. Foglalkozott az értekezlet azokkal a módokkal is, amelyek alkalmasak volnának arra, hogy a vásárló közönség figyelme a halfogyasztásra irányíttassék. E végből többen ajánlották a napi árjelzéseket, különösen olyan esetekben, a mikor egyik-másik fajtából bővebb a felhozatal s az árak tényleg alacsonyabbak a szokottnál.

— **A nők mezőgazdasági munkája.** Nagyrosvágy zempléni vármegyei községben — mint az ottani hitelszövetkezet a központnak bejelentette, — a hadbavonult családfentartók közül hatvan volt, aki helyett az aratást, a behordást és a cséplést el kellett végezni. Ezt a munkát mind a legnagyobb rendben elvégezték a férfiak helyett a nők. Férfiak helyett ők fogták meg az ekeszarvát, a kapát s ezen kívül végezik a gazdaszoyoni teendőket. A kis gyermekek gondozására egy óvoda szolgál. E mellett a rosványi asszonyok kétszáz vánkost és igen sok fehérneműt küldöttek a sebesülteknek. A falu teljes megnyugvással néz az őszi munka elé, biznak a megalapított szövetkezeti szellemben, amely a nehéz időkben gyarapítja az együttérzést.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Tokaj-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár

3023

Erdélyrészi képviselete, állandó nagy raktára

Babos és Társai vasnagykereskedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

Alkalmi eladás!

Egy 100 liter ürtartalmu Mabilie rendszerü

borsajtó

egészen jó, majdnem új állapotban-, egy kis **Réparáló gép-, egy permetező és 6 drb. hl-es hordó** féláron eladó. Cim Erdélyi Gazda Társaság Kolozsvár, Attila-u. 10.

(h)

Zsákok, ponyvák,
Olajok és zsirok

Minden más forrásnál olcsóbban és jobb minőségben megrendelhetők az:

Erdélyi Gazda Társaság-nál Kolozsvárt, Attila-utca 10. sz. 3119 I.

4734—1914. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

Az alulírott felügyelőség hatásköréhez tartozó alsódetreheimi birtokról (Vasutállomás Aranyosgyéres) 30 db. mustaranya, a gerendkereszturi birtokról (Vasutállomás Aranyosgyéres) 35 drb. mustaranya és végül a folti birtokon (Vasutállomás Szászváros) 159 drb. 1 éves kos, 62 drb. 1 éves anya és 9 drb. öreg kos, összesen 295 drb. részben számfeletti, részben kiselejtezett javított juh, a folyó évi október hó 12-én d. e. 11 órakor a felügyelőség hivatalos helyiségében megtartandó zárt írásbeli ajánlatok benyújtásával egybekötött nyilvános szóbeli versenyárgyaláson a legkedvezőbb ajánlattevőnek el fog adatni.

Felhívtnak ennél fogva mindazok, akik a fenti állatokat megvásárolni kívánják, hogy ívenként 1 korona bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatukat a jelzett idő előtt alulírott felügyelőséghez annál inkább is nyújtsák be, mert távirati és utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak. A zárt írásbeli ajánlatok a nyilvános versenyárgyalás után bontatnak fel. A részletes eladási feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők ugy. a felügyelőségnél, mint az érdekelt kezelőségeknél, vagy kívánatra az érdeklődőknek meg is küldetnek és ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy azokat ismeri és azoknak magát aláveti.

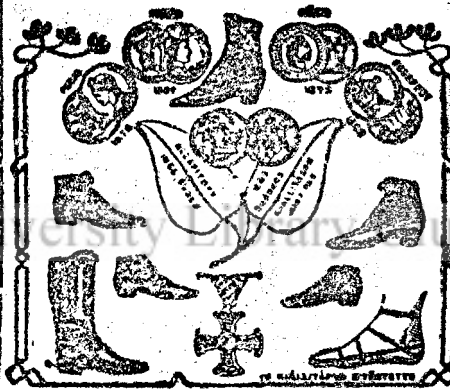
Kolozsvár, 1914. évi szept. hó 16-án.

M. kir. felépítési felügyelőség.
(Bocskay-ér 19. sz. II. e.)

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Fölvívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangu műhelyében a legjobb anyagból és legújabb divatszerint készült közkedveltségű **férfi és női cipőraktárára**

2019

Megrendelés után készít amerikai és francia, vagy bármely tetszés szerinti faconu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után, de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével eszközöltetnek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

Ev. ref. vallásu, nős gazdatiszt **gazdatiszti állást óhajtna elfoglalni,** egyhelyt 33 évig nagyobb uradalomban szolgált.

Szives megkeresést kér: Kolozsvárra, Zrinyi-utca 3. szám alá **Bedőházi Pál.**

3137

Orpington fajtyukok.

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

Orpington-törzst yukok eladó.

Erzsébet-út 13. szám.

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet

Budapest, V. kerület, Fürdő-utca 8-ik szám.

2769

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33

2278 **VII., Gizella-ut 15.**

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)